

# WEKTOROWE FUNKCJE ARYTMETYCZNE A OPERATORY QUASI-LINIOWE

TOMASZ KOCHANEK

Instytut Matematyki  
Uniwersytetu Śląskiego  
Katowice, Polska

Letnia Szkoła Instytutu Matematyki UŚ

Wisła  
20–23 września, 2010

## I. Podstawowe informacje o przestrzeniach quasi-unormowanych

- I. Podstawowe informacje o przestrzeniach quasi-unormowanych
- II. Problem trzech przestrzeni (ang. *three space problem*)

- I. Podstawowe informacje o przestrzeniach quasi-unormowanych
- II. Problem trzech przestrzeni (ang. *three space problem*)
- III. Pojęcie rozszczepialności przestrzeni i jego związek z operatorami quasi-liniowymi

- I. Podstawowe informacje o przestrzeniach quasi-unormowanych
- II. Problem trzech przestrzeni (ang. *three space problem*)
- III. Pojęcie rozszczepialności przestrzeni i jego związek z operatorami quasi-liniowymi
- IV. Pojęcie  $\mathcal{K}$ -przestrzeni

- I. Podstawowe informacje o przestrzeniach quasi-unormowanych
- II. Problem trzech przestrzeni (ang. *three space problem*)
- III. Pojęcie rozszczepialności przestrzeni i jego związek z operatorami quasi-liniowymi
- IV. Pojęcie  $\mathcal{K}$ -przestrzeni
- V. Twierdzenia o stabilności dla arytmetycznych funkcji addytywnych

# I. Przestrzenie quasi-unormowane

## Pojęcie quasi-normy

### Definicja

Jeżeli  $X$  jest przestrzenią liniową nad ciałem  $\mathbb{K} \in \{\mathbb{R}, \mathbb{C}\}$ , to funkcję  $\|\cdot\|: X \rightarrow [0, \infty)$  nazywamy *quasi-normą*, jeżeli

- (i)  $\|x\| > 0$  dla  $x \in X$ ,  $x \neq 0$ ;
- (ii)  $\|\lambda x\| = |\lambda| \|x\|$  dla  $\lambda \in \mathbb{K}$ ,  $x \in X$ ;
- (iii)  $\|x + y\| \leq c(\|x\| + \|y\|)$  dla  $x, y \in X$ ,  
gdzie  $c \geq 1$  jest pewną stałą.

# I. Przestrzenie quasi-unormowane

## Pojęcie quasi-normy

### Definicja

Jeżeli  $X$  jest przestrzenią liniową nad ciałem  $\mathbb{K} \in \{\mathbb{R}, \mathbb{C}\}$ , to funkcję  $\|\cdot\|: X \rightarrow [0, \infty)$  nazywamy *quasi-normą*, jeżeli

- (i)  $\|x\| > 0$  dla  $x \in X, x \neq 0$ ;
- (ii)  $\|\lambda x\| = |\lambda| \|x\|$  dla  $\lambda \in \mathbb{K}, x \in X$ ;
- (iii)  $\|x + y\| \leq c(\|x\| + \|y\|)$  dla  $x, y \in X$ ,

gdzie  $c \geq 1$  jest pewną stałą. Najmniejszą możliwą jej wartość nazywamy *modułem wklęsłości* przestrzeni  $X$ .



# I. Przestrzenie quasi-unormowane

## Pojęcie quasi-normy

### Definicja

Jeżeli  $X$  jest przestrzenią liniową nad ciałem  $\mathbb{K} \in \{\mathbb{R}, \mathbb{C}\}$ , to funkcję  $\|\cdot\|: X \rightarrow [0, \infty)$  nazywamy *quasi-normą*, jeżeli

- (i)  $\|x\| > 0$  dla  $x \in X$ ,  $x \neq 0$ ;
- (ii)  $\|\lambda x\| = |\lambda| \|x\|$  dla  $\lambda \in \mathbb{K}$ ,  $x \in X$ ;
- (iii)  $\|x + y\| \leq c(\|x\| + \|y\|)$  dla  $x, y \in X$ ,

gdzie  $c \geq 1$  jest pewną stałą. Najmniejszą możliwą jej wartość nazywamy *modułem wklęsłości* przestrzeni  $X$ .

Każda przestrzeń quasi-unormowana jest lokalnie ograniczoną przestrzenią liniowo-topologiczną, dla której bazą otoczeń zera jest  $\{\varepsilon U : \varepsilon > 0\}$ , gdzie  $U$  jest kulą jednostkową. Na odwrót, każda lokalnie ograniczona przestrzeń liniowo-topologiczna dopuszcza quasi-normę.

# I. Przestrzenie quasi-unormowane

## Twierdzenie Aoki-Rolewicza

### Twierdzenie (Aoki, 1942 & Rolewicz, 1957)

Niech  $X$  będzie przestrzenią quasi-unormowaną z modułem wklęśłości  $c \geq 1$ . Określmy liczbę  $0 < p \leq 1$  wzorem  $(2c)^p = 2$ . Istnieje wówczas quasi-norma  $|\cdot|$  na  $X$ , równoważna quasi-normie  $\|\cdot\|$  i spełniająca nierówność

$$|x + y|^p \leq |x|^p + |y|^p \quad \text{dla } x, y \in X.$$

# I. Przestrzenie quasi-unormowane

Twierdzenie Aoki-Rolewicza

## Twierdzenie (Aoki, 1942 & Rolewicz, 1957)

Niech  $X$  będzie przestrzenią quasi-unormowaną z modułem wklęsłości  $c \geq 1$ . Określmy liczbę  $0 < p \leq 1$  wzorem  $(2c)^p = 2$ . Istnieje wówczas quasi-norma  $|\cdot|$  na  $X$ , równoważna quasi-normie  $\|\cdot\|$  i spełniająca nierówność

$$|x + y|^p \leq |x|^p + |y|^p \quad \text{dla } x, y \in X.$$

*Szkic dowodu.* Dla dowolnych  $x_1, \dots, x_n \in X$  zachodzi

$$\|x_1 + \dots + x_n\|^p \leq 4(\|x_1\|^p + \dots + \|x_n\|^p).$$

# I. Przestrzenie quasi-unormowane

Twierdzenie Aoki-Rolewicza

## Twierdzenie (Aoki, 1942 & Rolewicz, 1957)

Niech  $X$  będzie przestrzenią quasi-unormowaną z modułem wkłębłości  $c \geq 1$ . Określmy liczbę  $0 < p \leq 1$  wzorem  $(2c)^p = 2$ . Istnieje wówczas quasi-norma  $|\cdot|$  na  $X$ , równoważna quasi-normie  $\|\cdot\|$  i spełniająca nierówność

$$|x + y|^p \leq |x|^p + |y|^p \quad \text{dla } x, y \in X.$$

*Szkic dowodu.* Dla dowolnych  $x_1, \dots, x_n \in X$  zachodzi

$$\|x_1 + \dots + x_n\|^p \leq 4(\|x_1\|^p + \dots + \|x_n\|^p).$$

Definiujemy

$$|x| = \inf \left\{ \left( \sum_{i=1}^n \|x_i\|^p \right)^{1/p} : x = \sum_{i=1}^n x_i \right\} \quad \text{dla } x \in X.$$

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

Ogólne sformułowanie

Założmy, że  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami oraz

$$(*) \quad 0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym.

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

Ogólne sformułowanie

Założmy, że  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami oraz

$$(*) \quad 0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym. Jakie własności przestrzeni  $Z$  są implikowane przez analogiczne własności przestrzeni  $X$  i  $Y$ ?

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

Ogólne sformułowanie

Założmy, że  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami oraz

$$(*) \quad 0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym. Jakie własności przestrzeni  $Z$  są implikowane przez analogiczne własności przestrzeni  $X$  i  $Y$ ?

Jeżeli  $(*)$  jest ciągiem dokładnym, to  $Z$  zawiera domkniętą podprzestrzeń izomorficzną z  $Y$  oraz przestrzeń ilorazowa  $Z/Y$  jest izomorficzna z  $X$ , co zapisujemy  $Z/Y \simeq X$ .

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

### Przykłady

**Twierdzenie (Enflo & Lindenstrauss & Pisier, 1975)**

Jeżeli  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są przestrzeniami Banacha, a ciąg

$$0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym, to:

(i)  $X$ ,  $Y$  są refleksywne  $\Rightarrow Z$  jest refleksywna;



## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

### Przykłady

Twierdzenie (Enflo & Lindenstrauss & Pisier, 1975)

Jeżeli  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są przestrzeniami Banacha, a ciąg

$$0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym, to:

- (i)  $X$ ,  $Y$  są refleksywne  $\Rightarrow Z$  jest refleksywna;
- (ii)  $X$ ,  $Y$  są superrefleksywne  $\Rightarrow Z$  jest superrefleksywna;

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

### Przykłady

Twierdzenie (Enflo & Lindenstrauss & Pisier, 1975)

Jeżeli  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są przestrzeniami Banacha, a ciąg

$$0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym, to:

- (i)  $X$ ,  $Y$  są refleksywne  $\Rightarrow Z$  jest refleksywna;
- (ii)  $X$ ,  $Y$  są superrefleksywne  $\Rightarrow Z$  jest superrefleksywna;
- (iii)  $X$ ,  $Y$  są izomorficzne z przestrzeniami Hilberta  $\not\Rightarrow Z$  jest izomorficzna z przestrzenią Hilberta.

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

### Superrefleksywność

#### Definicja

Przestrzeń Banacha  $X$  nazywamy *superrefleksywną*, jeżeli każda przestrzeń Banacha  $Y$ , która jest skończenie reprezentowalna w  $X$ , jest przestrzenią refleksywną.

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

### Superrefleksywność

#### Definicja

Przestrzeń Banacha  $X$  nazywamy *superrefleksywną*, jeżeli każda przestrzeń Banacha  $Y$ , która jest skończenie reprezentowalna w  $X$ , jest przestrzenią refleksywną.

#### Definicja

Jeżeli  $X$  i  $Y$  są przestrzeniami Banacha, to mówimy, że  $Y$  jest *skończenie reprezentowalna* w  $X$ , jeżeli dla każdego skończenie wymiarowej podprzestrzeni  $E \subset Y$  i każdego  $\varepsilon > 0$  istnieje taka skończenie wymiarowa podprzestrzeń  $F \subset X$ , że  $d(E, F) < 1 + \varepsilon$ ,

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

### Superrefleksywność

#### Definicja

Przestrzeń Banacha  $X$  nazywamy *superrefleksywną*, jeżeli każda przestrzeń Banacha  $Y$ , która jest skończenie reprezentowalna w  $X$ , jest przestrzenią refleksywną.

#### Definicja

Jeżeli  $X$  i  $Y$  są przestrzeniami Banacha, to mówimy, że  $Y$  jest *skończenie reprezentowalna* w  $X$ , jeżeli dla każdego skończenie wymiarowej podprzestrzeni  $E \subset Y$  i każdego  $\varepsilon > 0$  istnieje taka skończenie wymiarowa podprzestrzeń  $F \subset X$ , że  $d(E, F) < 1 + \varepsilon$ , gdzie  $d$  oznacza tzw. *odległość Banacha-Mazura* określoną wzorem

$$d(E, F) = \inf \{ \|T\| \cdot \|T^{-1}\| \mid T: E \rightarrow F \text{ jest izomorfizmem} \}.$$

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

*B*-wypukłość

Twierdzenie (Giesy, 1966)

Jeżeli  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są przestrzeniami Banacha, a ciąg

$$0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym, to

$X$ ,  $Y$  są *B*-wypukłe  $\Rightarrow Z$  jest *B*-wypukła.

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

*B*-wypukłość

### Twierdzenie (Giesy, 1966)

Jeżeli  $X, Y, Z$  są przestrzeniami Banacha, a ciąg

$$0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym, to

$X, Y$  są *B*-wypukłe  $\Rightarrow Z$  jest *B*-wypukła.

### Definicja

Dla dowolnej przestrzeni Banacha  $X$  definiujemy

$$b_n(X) = \sup_{\|x_i\| \leq 1} \min \left\{ \left\| \sum_{i=1}^n \varepsilon_i x_i \right\| : \varepsilon_i = \pm 1 \right\} \quad \text{dla } n \in \mathbb{N}$$

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

*B*-wypukłość

### Twierdzenie (Giesy, 1966)

Jeżeli  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są przestrzeniami Banacha, a ciąg

$$0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym, to

$X$ ,  $Y$  są *B*-wypukłe  $\Rightarrow Z$  jest *B*-wypukła.

### Definicja

Dla dowolnej przestrzeni Banacha  $X$  definiujemy

$$b_n(X) = \sup_{\|x_i\| \leq 1} \min \left\{ \left\| \sum_{i=1}^n \varepsilon_i x_i \right\| : \varepsilon_i = \pm 1 \right\} \quad \text{dla } n \in \mathbb{N}$$

i nazywamy ją *B*-wypukłą, jeżeli  $b_n(X) < n$  dla pewnego  $n \in \mathbb{N}$ .



## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

Lokalna wypukłość i lokalna ograniczoność

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Jeżeli  $X$  i  $Y$  są  $B$ -wypukłymi przestrzeniami Banacha,  $Z$  jest  $\mathcal{F}$ -przestrzenią, a ciąg

$$(*) \quad 0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym, to  $Z$  jest przestrzenią lokalnie wypukłą

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

Lokalna wypukłość i lokalna ograniczoność

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Jeżeli  $X$  i  $Y$  są  $B$ -wypukłymi przestrzeniami Banacha,  $Z$  jest  $\mathcal{F}$ -przestrzenią, a ciąg

$$(*) \quad 0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym, to  $Z$  jest przestrzenią lokalnie wypukłą (a zatem - wobec twierdzenia Giesy - jest także  $B$ -wypukłą przestrzenią Banacha).

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

Lokalna wypukłość i lokalna ograniczoność

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Jeżeli  $X$  i  $Y$  są  $B$ -wypukłymi przestrzeniami Banacha,  $Z$  jest  $\mathcal{F}$ -przestrzenią, a ciąg

$$(*) \quad 0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$$

jest ciągiem dokładnym, to  $Z$  jest przestrzenią lokalnie wypukłą (a zatem - wobec twierdzenia Giesy - jest także  $B$ -wypukłą przestrzenią Banacha).

### Twierdzenie (Roelcke)

Jeżeli  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami, a ciąg  $(*)$  jest ciągiem dokładnym, to

$X$ ,  $Y$  są lokalnie ograniczone  $\Rightarrow Z$  jest lokalnie ograniczona.

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

$p$ -wypukłość

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Jeżeli  $X, Y, Z$  są  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami, a ciąg  $0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$  jest ciągiem dokładnym, to

$$\left. \begin{array}{l} X \text{ jest } p\text{-przestrzenią Banacha} \\ Y \text{ jest } r\text{-przestrzenią Banacha} \\ 0 < p < r \leq 1 \end{array} \right\} \Rightarrow Z \text{ jest } p\text{-przestrzenią Banacha.}$$

## II. Problem trzech przestrzeni (*three space problem*)

$p$ -wypukłość

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Jeżeli  $X$ ,  $Y$ ,  $Z$  są  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami, a ciąg  $0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$  jest ciągiem dokładnym, to

$$\left. \begin{array}{l} X \text{ jest } p\text{-przestrzenią Banacha} \\ Y \text{ jest } r\text{-przestrzenią Banacha} \\ 0 < p < r \leq 1 \end{array} \right\} \Rightarrow Z \text{ jest } p\text{-przestrzenią Banacha.}$$

### Twierdzenie (Kalton & Peck, 1979)

Dla każdego  $0 < p \leq 1$  istnieje quasi-przestrzeń Banacha  $Z$ , która nie jest  $p$ -przestrzenią Banacha, mimo że zawiera taką podprzestrzeń  $Y \simeq \ell^p$ , że  $Z/Y \simeq \ell^p$ .

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Definicja i charakteryzacja

### Definicja (Kalton, 1978)

Niech  $X$  i  $Y$  będą  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami. Mówimy, że para  $(X, Y)$  *rozszczenia się*, jeżeli dla każdej  $\mathcal{F}$ -przestrzeni  $Z$ , dla której ciąg  $0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$  jest dokładny, ciąg ten rozszczenia się.

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Definicja i charakteryzacja

### Definicja (Kalton, 1978)

Niech  $X$  i  $Y$  będą  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami. Mówimy, że para  $(X, Y)$  *rozszczenia się*, jeżeli dla każdej  $\mathcal{F}$ -przestrzeni  $Z$ , dla której ciąg  $0 \rightarrow Y \rightarrow Z \rightarrow X \rightarrow 0$  jest dokładny, ciąg ten rozszczepia się.

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Jeżeli  $X$  i  $Y$  są  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami, to para  $(X, Y)$  rozszczepia się wtedy i tylko wtedy, gdy dla każdej  $\mathcal{F}$ -przestrzeni  $Z$  zawierającej podprzestrzeń  $Y_1 \simeq Y$  oraz każdego ciągłego operatora liniowego  $T: X \rightarrow Z/Y_1$  istnieje taki ciągły operator liniowy  $\tilde{T}: X \rightarrow Z$ , że  $\pi \tilde{T} = T$ .

### III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

Suma skrętna (*twisted sum*)

#### Definicja (Kalton & Peck, 1979)

Niech  $X$  i  $Y$  będą  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami. *Sumą skrętną* przestrzeni  $X$  i  $Y$  nazywamy każdą taką  $\mathcal{F}$ -przestrzeń  $Z$ , która zawiera podprzestrzeń  $X_1 \simeq X$  spełniającą  $Z/X_1 \simeq Y$ .



### III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

Suma skrętna (*twisted sum*)

#### Definicja (Kalton & Peck, 1979)

Niech  $X$  i  $Y$  będą  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami. *Sumą skrętną* przestrzeni  $X$  i  $Y$  nazywamy każdą taką  $\mathcal{F}$ -przestrzeń  $Z$ , która zawiera podprzestrzeń  $X_1 \simeq X$  spełniającą  $Z/X_1 \simeq Y$ . Sumę taką nazywamy *trywialną*, gdy  $X_1$  jest komplementarna w  $Z$  i wówczas  $Z \simeq X \oplus Y$ .

### III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

Suma skrętna (*twisted sum*)

#### Definicja (Kalton & Peck, 1979)

Niech  $X$  i  $Y$  będą  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami. *Sumą skrętną* przestrzeni  $X$  i  $Y$  nazywamy każdą taką  $\mathcal{F}$ -przestrzeń  $Z$ , która zawiera podprzestrzeń  $X_1 \simeq X$  spełniającą  $Z/X_1 \simeq Y$ . Sumę taką nazywamy *trywialną*, gdy  $X_1$  jest komplementarna w  $Z$  i wówczas  $Z \simeq X \oplus Y$ .

Idea użycia tzw. *operatorów quasi-liniowych* do konstrukcji nietrywialnych sum skrętnych pochodzi od Kaltona (1978) oraz Ribe (1979).

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Operatory quasi-liniowe

### Definicja

Niech  $X$  i  $Y$  będą rzeczywistymi przestrzeniami quasi-unormowanymi. Operator  $F: X \rightarrow Y$  nazywamy *quasi-liniowym*, jeżeli zachodzą warunki:

(i)  $F(\lambda x) = \lambda F(x)$  dla  $\lambda \in \mathbb{R}$ ,  $x \in X$ ;

(ii)  $\|F(x + y) - F(x) - F(y)\| \leq M(\|x\| + \|y\|)$  dla  $x, y \in X$ ,

gdzie  $M$  jest pewną stałą. Najmniejszą możliwą jej wartość oznaczamy przez  $\Delta(F)$ . Rodzinę wszystkich operatorów quasi-liniowych odwzorowujących  $X$  w  $Y$  oznaczamy przez  $\Lambda(X, Y)$ .

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Konstrukcja sum skrętnych

Jeżeli  $X$  i  $Y$  są quasi-przestrzeniami Banacha (czyli lokalnie ograniczonymi  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami), a operator  $F \in \Lambda(Y, X)$ , to definiujemy sumę skrętną  $X \oplus_F Y$  jako przestrzeń liniową  $X \oplus Y$  wyposażoną w quasi-normę

$$\|(x, y)\| = \|y\| + \|x - F(y)\|.$$

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Konstrukcja sum skrętnych

Jeżeli  $X$  i  $Y$  są quasi-przestrzeniami Banacha (czyli lokalnie ograniczonymi  $\mathcal{F}$ -przestrzeniami), a operator  $F \in \Lambda(Y, X)$ , to definiujemy sumę skrętną  $X \oplus_F Y$  jako przestrzeń liniową  $X \oplus Y$  wyposażoną w quasi-normę

$$\|(x, y)\| = \|y\| + \|x - F(y)\|.$$

### Twierdzenie (Kalton & Peck, 1979)

Jeżeli  $X, Y, Z$  są quasi-przestrzeniami Banacha i  $Z$  jest sumą skrętną przestrzeni  $X$  oraz  $Y$ , to istnieje taki operator  $F \in \Lambda(Y, X)$ , że  $Z \simeq X \oplus_F Y$ .

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Stabilność a rozszczepialność

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Niech  $X$  i  $Y$  będą quasi-przestrzeniami Banacha, a  $X_0$  - gęstą podprzestrzenią  $X$ . Wówczas następujące warunki są równoważne:

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

Stabilność a rozszczepialność

## Twierdzenie (Kalton, 1978)

Niech  $X$  i  $Y$  będą quasi-przestrzeniami Banacha, a  $X_0$  - gęstą podprzestrzenią  $X$ . Wówczas następujące warunki są równoważne:

- (i) para  $(X, Y)$  rozszczepia się;

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Stabilność a rozszczepialność

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Niech  $X$  i  $Y$  będą quasi-przestrzeniami Banacha, a  $X_0$  - gęstą podprzestrzenią  $X$ . Wówczas następujące warunki są równoważne:

- (i) para  $(X, Y)$  rozszczepia się;
- (ii) dla każdego  $F \in \Lambda(X_0, Y)$  istnieje taki operator liniowy  $H: X_0 \rightarrow Y$  oraz stała  $L < \infty$ , że

$$\|F(x) - H(x)\| \leq L\|x\| \quad \text{dla } x \in X_0;$$



# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Stabilność a rozszczepialność

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Niech  $X$  i  $Y$  będą quasi-przestrzeniami Banacha, a  $X_0$  - gęstą podprzestrzenią  $X$ . Wówczas następujące warunki są równoważne:

- (i) para  $(X, Y)$  rozszczepia się;
- (ii) dla każdego  $F \in \Lambda(X_0, Y)$  istnieje taki operator liniowy  $H: X_0 \rightarrow Y$  oraz stała  $L < \infty$ , że
$$\|F(x) - H(x)\| \leq L\|x\| \quad \text{dla } x \in X_0;$$
- (iii) istnieje taka stała  $B < \infty$ , że dla każdego  $F \in \Lambda(X_0, Y)$  istnieje operator liniowy  $H: X_0 \rightarrow Y$  spełniający

$$\|F(x) - H(x)\| \leq B\Delta(F)\|x\| \quad \text{dla } x \in X_0.$$

(W tym przypadku symbolem  $\kappa(X, Y)$  oznaczamy najmniejszą możliwą wartość stałej  $B$ .)

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Przykłady

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Pary  $(\ell^p, Y)$  oraz  $(L^p, Y)$  rozszczepiają się dla każdej  $r$ -przestrzeni Banacha  $Y$ , o ile  $0 < p < r \leq 1$ .

# III. Rozszczepialność i operatory quasi-liniowe

## Przykłady

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Pary  $(\ell^p, Y)$  oraz  $(L^p, Y)$  rozszczepiają się dla każdej  $r$ -przestrzeni Banacha  $Y$ , o ile  $0 < p < r \leq 1$ .

### Twierdzenie (Kalton & Peck, 1979)

Pary  $(\ell^p, \ell^p)$  oraz  $(L^p, L^p)$  nie rozszczepiają się dla żadnego  $0 < p < \infty$ .

# IV. Pojęcie $\mathcal{K}$ -przestrzeni

## Definicja i przykłady

### Definicja (Kalton & Peck, 1978)

Jeżeli  $X$  jest  $\mathcal{F}$ -przestrzenią, to  $X$  nazywamy  $\mathcal{K}$ -przestrzenią wtedy i tylko wtedy, gdy para  $(X, \mathbb{R})$  rozszczepia się.

# IV. Pojęcie $\mathcal{K}$ -przestrzeni

## Definicja i przykłady

### Definicja (Kalton & Peck, 1978)

Jeżeli  $X$  jest  $\mathcal{F}$ -przestrzenią, to  $X$  nazywamy  $\mathcal{K}$ -przestrzenią wtedy i tylko wtedy, gdy para  $(X, \mathbb{R})$  rozszczepia się.

### Twierdzenie (Kalton, 1978)

Niech  $0 < p < \infty$ . Przestrzeń  $\ell^p$  (czy też  $L^p$ ) jest  $\mathcal{K}$ -przestrzenią wtedy i tylko wtedy, gdy  $p \neq 1$ .

# IV. Pojęcie $\mathcal{K}$ -przestrzeni

Stabilność dla addytywnych funkcji zbioru

## Twierdzenie (Kalton & Roberts, 1983)

Istnieje uniwersalna stała  $K \leq \frac{89}{2}$  o następującej własności. Jeżeli  $\Omega$  jest dowolnym niepustym zbiorem,  $\mathcal{A}$  jest algebrą podzbiorów zbioru  $\Omega$ , a funkcja  $\nu: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}$  spełnia warunek

# IV. Pojęcie $\mathcal{K}$ -przestrzeni

Stabilność dla addytywnych funkcji zbioru

Twierdzenie (Kalton & Roberts, 1983)

Istnieje uniwersalna stała  $K \leq \frac{89}{2}$  o następującej własności. Jeżeli  $\Omega$  jest dowolnym niepustym zbiorem,  $\mathcal{A}$  jest algebrą podzbiorów zbioru  $\Omega$ , a funkcja  $\nu: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}$  spełnia warunek

$$(A, B \in \mathcal{A} \text{ i } A \cap B = \emptyset) \Rightarrow |\nu(A \cup B) - \nu(A) - \nu(B)| \leq \varepsilon$$

# IV. Pojęcie $\mathcal{K}$ -przestrzeni

Stabilność dla addytywnych funkcji zbioru

## Twierdzenie (Kalton & Roberts, 1983)

Istnieje uniwersalna stała  $K \leq \frac{89}{2}$  o następującej własności. Jeżeli  $\Omega$  jest dowolnym niepustym zbiorem,  $\mathcal{A}$  jest algebrą podzbiorów zbioru  $\Omega$ , a funkcja  $\nu: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}$  spełnia warunek

$$(A, B \in \mathcal{A} \text{ i } A \cap B = \emptyset) \Rightarrow |\nu(A \cup B) - \nu(A) - \nu(B)| \leq \varepsilon$$

z pewnym  $\varepsilon \geq 0$ , to istnieje taka addytywna funkcja zbioru  $\mu: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}$ , że

$$|\nu(A) - \mu(A)| \leq K\varepsilon \quad \text{dla } A \in \mathcal{A}.$$



# IV. Pojęcie $\mathcal{K}$ -przestrzeni

Stabilność dla addytywnych funkcji zbioru

## Twierdzenie (Kalton & Roberts, 1983)

Istnieje uniwersalna stała  $K \leq \frac{89}{2}$  o następującej własności. Jeżeli  $\Omega$  jest dowolnym niepustym zbiorem,  $\mathcal{A}$  jest algebrą podzbiorów zbioru  $\Omega$ , a funkcja  $\nu: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}$  spełnia warunek

$$(A, B \in \mathcal{A} \text{ i } A \cap B = \emptyset) \Rightarrow |\nu(A \cup B) - \nu(A) - \nu(B)| \leq \varepsilon$$

z pewnym  $\varepsilon \geq 0$ , to istnieje taka addytywna funkcja zbioru  $\mu: \mathcal{A} \rightarrow \mathbb{R}$ , że

$$|\nu(A) - \mu(A)| \leq K\varepsilon \quad \text{dla } A \in \mathcal{A}.$$

## Wniosek (Kalton, Roberts, 1983)

Przestrzenie  $c_0$  oraz  $\ell^\infty$  są  $\mathcal{K}$ -przestrzeniami.

# Stabilność dla arytmetycznych funkcji addytywnych

## Definicja

### Definicja

Arytmetyczną funkcję  $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{C}$  nazywamy *addytywną*, jeżeli

$$x, y \in \mathbb{N}, \text{NWD}(x, y) = 1 \Rightarrow f(xy) = f(x) + f(y).$$

# Stabilność dla arytmetycznych funkcji addytywnych

## Definicja

### Definicja

Arytmetyczną funkcję  $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{C}$  nazywamy *addytywną*, jeżeli

$$x, y \in \mathbb{N}, \text{NWD}(x, y) = 1 \Rightarrow f(xy) = f(x) + f(y).$$

Nazywamy ją zaś *silnie addytywną*, jeżeli jest addytywna oraz dla każdej liczby pierwszej  $p$  i każdego  $k \in \mathbb{N}$  zachodzi

$$f(p^k) = f(p).$$

# Stabilność dla arytmetycznych funkcji addytywnych

## Definicja

### Definicja

Arytmetyczną funkcję  $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{C}$  nazywamy *addytywną*, jeżeli

$$x, y \in \mathbb{N}, \text{NWD}(x, y) = 1 \Rightarrow f(xy) = f(x) + f(y).$$

Nazywamy ją zaś *silnie addytywną*, jeżeli jest addytywna oraz dla każdej liczby pierwszej  $p$  i każdego  $k \in \mathbb{N}$  zachodzi

$$f(p^k) = f(p).$$

Dla każdego  $x \in \mathbb{N}$  oznaczmy przez  $P_x$  zbiór wszystkich dzielników pierwszych liczby  $x$ . Oczywiście jeżeli  $f$  jest funkcją silnie addytywną, to mamy

$$x, y \in \mathbb{N}, P_x = P_y \Rightarrow f(x) = f(y).$$

# Stabilność dla arytmetycznych funkcji addytywnych

Związek z rozszczepialnością

## Twierdzenie

Niech  $X$  będzie taką rzeczywistą refleksywną przestrzenią Banacha, że para  $(X^*, \ell^1)$  rozszczepia się. Jeżeli funkcja  $f: \mathbb{N} \rightarrow X$  spełnia warunek:

$$x, y \in \mathbb{N}, \text{NWD}(x, y) = 1 \Rightarrow \|f(xy) - f(x) - f(y)\| \leq \varepsilon$$

z pewnym  $\varepsilon \geq 0$  oraz

$$x, y \in \mathbb{N}, P_x = P_y \Rightarrow \|f(x) - f(y)\| \leq 2\varepsilon,$$

to istnieje taka silnie addytywna funkcja  $\tilde{f}: \mathbb{N} \rightarrow X$ , że

$$\|f(x) - \tilde{f}(x)\| \leq (1 + 4\kappa(X^*, \ell^1))K\varepsilon \quad \text{dla } x \in \mathbb{N}.$$

- [1] F. Albiac, N. J. Kalton, *Topics in Banach space theory*, Graduate Texts in Mathematics 233, Springer 2006.
- [2] T. Aoki, *Locally bounded linear topological spaces*, Proc. Imp. Acad. Tokyo 18 (1942).
- [3] A. Beck, *A convexity condition in Banach spaces and the strong law of large numbers*, Proc. Amer. Math. Soc. 13 (1962), 329–334.
- [4] P. Enflo, J. Lindenstrauss, G. Pisier, *On the 'three space problem'*, Math. Scand. 36 (1975), 199–210.
- [5] N. J. Kalton, *The three space problem for locally bounded  $F$ -spaces*, Compositio Math. 37 (1978), 243–276.

- [6] N. J. Kalton, N. T. Peck, *Quotients of  $L_p(0, 1)$  for  $0 \leq p < 1$* , *Studia Math.* 64 (1979), 65–75.
- [7] N. J. Kalton, N. T. Peck, *Twisted sums of sequence spaces and the three space problem*, *Trans. Amer. Math. Soc.* 255 (1979), 1–30.
- [8] N. J. Kalton, J. W. Roberts, *Uniformly exhaustive submeasures and nearly additive set functions*, *Trans. Amer. Math. Soc.* 278 (1983), 803–816.
- [9] S. Rolewicz, *On certain classes of linear metric spaces*, *Bull. Acad. Polon. Sci.* 5 (1957), 471–473.